במדינה

המילחמה

האלמנה לא באה להעיד

הכעד נהרג במילחמת־הלבנון. בית המישפט דרש כי האשה תבוא להעיד ביום השלושים.

היה זה תיק רגיל של שוד וגניבה. הנאשם כבר יושב במעצר כמה חודשים ומועד מישפטו נקבע לראשית מילחמת שלום־הגליל. כאשר נפתח המישפט התברר כי המתלוננת, שממנה נגנב תליון, לא הגיעה לבית־המישפט. השופט שלח את התובעת לברר מדוע לא באה העדה.

לצילצול הטלפון ענתה האשה כשדמעות חונקות את גרונה, וכאשר הזדהתה התובעת סיפרה לה העדה כי היא יושבת שיבעה על מות בעלה. התובעת ביקשה סליחה וחזרה לספר את העובדה המצערת לבית־המישפט.

הסניגור הדגיש לפני השופט כי למרות הכל הרי ששולחו כבר יושב זמן ארוך ונגרם לו סבל, ואם לא תבוא המתלוננת להעיד יהיה על בית־המישפט לזכותו. על כן ביקש לזרז את המשך המישפט. השופט נענה לסניגור וקבע את הישיבה הבאה לתאריך של כעוד חודש. כאשר גם בתאריך זה לא הגיעה המתלוננת, דרש הסניגור לברר את הסיבה ולתדהמת כולם הסתבר כי היה זה מועד השלושים למות ה־בעל.

בית־המישפט בהתחשב בנסיבות דחה את המישפט לחודש ספטמבר.

הגליל

צימאון בעל־לבן

מאז ההתפוצצות בצומת גולני נותק הכפר הערבי בצפון הארץ מצינור המים.

רבים כבר הספיקו לשכוח את התפוצצות מאגרי־התחמושת בבסיס הצבאי שליד צומת גולני בגליל.

אך בכפר הערבי עילבון, השוכן בסמוך לצומת, עדיין לא שכחו את התפוצצות. מאז נותק זרם המים במקום, ותושבי הכפר נאלצים ל־הסתפק במים המובלים במיכליות לבריכת־הכפר ובעזרה מכפרים ער־ביים שכנים.

סיפר מזכיר המועצה המקומית, סמעאן האני: „חלק מצינור־המים שנפגע עובר במחנה הצבאי שממנו היו ההתפוצצויות. הודענו מייד ל־משטרה ולמישרד־הביטחון שהכפר על שלושת אלפי תושביו, נותר בלי מים. ניגשנו למחנה ושם אמרו לנו שלמחרת יתוקן הצינור. הפי־צוץ היה ב־18 ביולי. במשך השבו־עיים הבאים התרוצצנו בין הצבא לממונה על מחוז־הצפון במישרד־הפנים והמישטרה. אמרו לנו שהצי־נור שבבסיס תוקן, ושבוע חמישי יהיו לנו מים.

ההספקה לא חודשה. באו ממיש־רד־הביטחון ואמרו שיספקו מים במיכלים. הביאו שלושה מיכלים גדולים של מכבי־אש שכל־אחד הוא שלושה קוב. הסברנו שלפי החשבון שלנו אנו צריכים ביום 400 קוב. ואחר־כך סיפקו לנו 36 קוב ליום.

„פנינו לשר־הביטחון, הפנים וה־חקלאות וגם לראש־הממשלה וסי־פרנו שהכפר נשאר בלי מים. תשו־בה לא קיבלנו. רק קצין אחד, בחור הגון מאוד, בא מפיקוד־צפון והס־ביר לנו שישנם עדיין פגזים על־יד הצינור ושקשה לתקן אותו. בינתיים נוסעים האנשים מהכפר שלנו לכפרים שכנים להביא מים.“

החור שנפער בצינור־המים גרם עד עתה לאובדן 15 אלף קוב מים.

קטעים

מילחמה שהסתבכה עלולה להצמיח אנשים נוספים כמו גבע ומה שלמד פון־קלאוזביץ

מהפצצת פאריס * המחזות בטלוויזיה גורמים לאנטישמיות ומה יקרה אם יכיר אש"ף בישראל

„יפי הנפש גרועים מערבים"

עמוס קינן:

יפי הנפש הם הדבר המגעיל שבעולם.
הם יותר גרועים מערבים.
הם יהודים.

„ידיעות אחרונות" 30.7.1982

זאב שיף:

מילחמה שהסתבכה

אך כיום מסלקים את גבע מצה"ל. לא רק משום שזה הדבר הנוח ביותר ומפני

כיוף

בן־פורת

שחוששים להתמודד עם הבעיה בדרך אחרת, אלא קודם כל מפני שהמסלקים אותו יודעים כי מדובר במילחמה שהסתבכה. היכולה להצ־מיח אנשים נוספים דוגמת גבע. ככל שתיארך מילחמה זו, עלולה בעיה זו להסתבך.

„הארץ" 30.7.1982

הרצל רוזנבלום:

קורבן התעמולה

הביאה אותו לסוף עגום זה התעמולה התבוסתנית המרוכזת אשר מילאה באחרונה כל חור וכל סדק בארץ. כי למרות שמנהלים אותה בסופו של דבר מעטים — אין זו הכמות המשפיעה במיקרים כאלה. משפיע טיב התעמולה — קולניותה, עיקשותה, מירצה, חוזקה, להטה, תקיפותה ואי־רתיעותה מהמטרה שהיא הועידה לעצמה: להסתער בכל האמצעים על הרוב, ביחוד כשרוב זה אינו שם מחסום לפיה והוא מתיר לה להש־תלט על הרחוב בסיסמות מסיסמות שונות, המצלצלות לא רע אבל אמת אין בהן וכוחן — בחוסר הביטחון העצמי של הרוב הפותח בפני המסיתים כל שער. ואין פלא שנופלים לה לקורבן פה ושם גם אנשים הרחוקים מהסיתים ברוח.

„ידיעות אחרונות" 30.7.1982

אמנון אברמוביץ:

הטרגדיה הישראלית

גדול הוגי הדעות הצבאיים, קלאוזביץ, התנסה בכיבוש עיר־בירה (פאריס). ההתנסות המחרידה הזו חרטה בתודעתו את ההכרה במחשבה מדינית העומדת לפני ואחרי הלחי־מה. קלאוזביץ הגיע למסקנה שנקמה אינה מניע הולם.

זה מובן לאלי גבע ולרבים אחרים, חיים ומתים, הכפופים למערכת פוליטית חוקית ונבחרת. החזיון הנוגה הזה הוא הטרגדיה הישראלית.

„מעריב" 30.7.1982

סילבי קשת:

סיגרים שמנים

הוא ידע, שהוא קוטע קריירה צבאית מזהי־רה, מסתכן אולי בנידוי חברתי. אולם לא יכול היה לעשות שקר בנפשו. בגלל שהיה מח"ט בשטח ראה את פער האמינות בין הנעשה ובין דיווחי ההסעייה.

הרמטכ"ל לשעבר, ח"כ חיים בר־לב, גינה אותו ולא בלי סיבה. המח"ט הצעיר והעיקש הזה הוא כל מה שהגנרלים בתקופתו של בר־לב לא היו. הוא לא הסתובב עם סיגרים שמנים תקועים בפיו, לא בקרונות צמודים, לא במיסעדות־פאר, לא בתחפושות ובתלילור־של של „אפריקה קורפס" וכלב זאב אימתני לצידו. את התוצאות של אורח־חיים הולל ומלא־רהב זה ראינו לאחר מכן ביום־הכי־פורים.

„ידיעות אחרונות" 30.7.1982

ישעיהו בן־פורת:

ואם אש"ף יכיר בישראל?

קיצורו של דבר, עם ישראל יהיה בצרות, אם ערפאת, מעמק הבכא של מערב ביירות, יעשה את הדבר הזה. גורמים בממשלה מרגי־עים אותי: אין מה לחשוש, הוא לא יעשה את זה, כי אין הוא יכול לעשות את זה, כי הקיצוניים באש"ף לא יתנו לעשות את זה.

יכול להיות. ואף־על־פי־כן משהו בלבי מציק לי, ואינו מניח לי, ואני עדיין שואל את עצמי: ומה, אם בכל זאת?

„ידיעות אחרונות" 29.7.1982

שלום רוזנפלד:

מחזות בטלוויזיה

ההשפעה המצטברת של מראות־זוועה אלה גורמת לישראל נזק לא רק בכך שהם מעוותים לחלוטין את תדמיתה, אלא גם במישור הפו־ליטי. ולא פחות חמור: השפעה זו לא רק מתירה את רסן שינאת־ישראל הרדומה בצי־בורים שונים, אלא אף נותנת כביכול לגי־טימציה מוסרית להשתוללות אנטישמית, שלא היתה עוד כדוגמתה. ככל שמתמשך המצור על ביירות, על כל תופעות־הלוואי שלו, גדלה והולכת הסכנה גם להתנכלות פיסית ליהודים בברלין, באתונה, בפאריס, בברסל. ישראלים שטיילו באחרונה באירופה, יש בפיהם סיפו־רים קשים מאוד על הלכי־הרוחות האלה.

„מעריב" 30.7.1982

דניאל בלוך:

בקיעים במערך

המילחמה בלבנון חשפה את כל הבקיעים וחלוקי־הדעות האמיתיים הקיימים בתוך ה־מערך. קשה להאמין כי ניתן לטייח עליהם לאורך זמן. פלוראליזם הוא דבר טוב עד גבול מסויים. כוחה של מפא"י ההיסטורית היה בחירות הוויכוח, אך באחדות המעשה ובמישמעת הפנימית, בלויאליות המלאה בהת־לכדות המירבית במאבק כלפי חוץ, אחרי שנתקבלה ההכרעה, אינו קיים כיום. אף

גפן

רוזנבלום

אדם אינו מוכן לבטל את דעתו מפני דעת הרוב או בשל הכרעת המנהיגות.

„דבר" 28.7.1982

פסוקי השבוע

● **ח"כ התחיה גאולה כהן:** „הממ־שלה יודעת בדיוק עם מי היא השתדכה ועם מי נכנסה לחופה."

● **הנ"ל,** על פרשת החשבון האמריקאי של יושב־ראש התנועה, יובל נאמן: „הוא נסע כל הזמן לחו"ל, לצרכי עבודתו המדעית, ועבודתו המדעית לא היתה תיאורטית, אלא בנושאים הקשורים לביטחונה של מדינת־ישראל. הוא היה כמעט בתפקיד ביטחוני."

● **העיתונאי נתן רענן,** על השר החדש: „שר המדע הבידיוני."

● **המחזאי יהושע סובול:** „באיזו ארץ התגברות התחיה עלולה להגביר את התמותה?"

● **הנ"ל,** על כתבלי מילחמת הלבנון: „באתי, ראיתי, השפכתי."

● **הרב מנחם הכהן:** „מה זה מקרי תיום ישראלי? (רוני) מילוא, (מיכאל) קליינר, (אהוד) אולמרט, (מיכה) רייסר, (מרים) תעסה־גלזר־איזם."

● **מאיר פעיל:** „אריק שרון מהווה תרכובת של נבוכדנאצר וטיטוס מדרבני."

● **העיתונאי נחום כרנץ:** „תנו לגבר בירה. הוא כל־כך רוצה. בירת הלבנון קודם ואחר־כך ירושלים."

● **העיתונאי עמוס קינן:** „מי שמת־פטר מפני שמצפונו מציק לו, הוא בוגד. בוגד, הינו אדם חסר־מצפון. ועל כן, מי שמתפטר בגלל מצפונו, סימן שאין לו מצפון."

● **הנ"ל,** באותו עניין: „הד"ר (יוסף) בורג הוא בעל מצפון. בחיים שלו, הוא לא התפטר בגלל מצפונו."

על כל חלם

על הדם ועל הדמע, על היגון והיסוב,
על הארץ הסוערת, סלח אדוי השוב.
על שנית שחוזרי שיבולת, על אדם כלי אדמה,
על פליט חשב הביתה ומוצא שממה.
על כל הבל, על כל חלם, סלח נא לכי אל עליון.
על הדם שעל הארץ, הדם ארץ לכבוש.
סלח אלי על זה הבית עם הדגל הלבן,
פצע הזכרון.
סלח על נאוה ביזבת, על החישך והעבר,
על הפרי שלא הבשיל עיד וחטף מצדר.
מהשדים אין ברוח, מרחיק נדלק ניכר,
הסלידים מיבוי החישך נחשפים מכשיר.
אנא סלח לנו על אלה, רק למי אשר שלח —
ילדים שלא ישיבו, אנא אל תפלח.

יונתן גפן

„על המישמר" 30.7.1982*

* צונזר ב„מעריב".